

Kysely Makuaakkoset diplomin suorittaneille touko-kesäkuussa 2023

17.10.2023

Virpi Kemi

Ammattikeittiöosaajat ry.

Makuaakkoset-diplomikysely

- Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä 29.5-9.6.2023
- Linkki kyselyyn lähetettiin sähköpostilla kaikille Makuaakkoset-diplomia hakeneille, joiden yhteystiedot löytyivät ko. ajankohtana Ammattikeittiöosaajien Makuaakkoset-diplomin hakujärjestelmästä
- Kyselystä tiedotettiin myös Ruokadiplomien toukokuun 2023 uutiskirjeessä
- Kyselyyn vastasi 39 henkilöä. Vastaajista 41 % (n=16) työskentelee päiväkodissa, 5,1 % (n=2) perhepäiväkodissa ja 53,9 % (n=21) ruokapalveluissa.
- Kyselyn tavoitteena oli saada näkemyksiä Makuaakkoset-diplomin kehittämiseen ja kysymyspatteriston ajantasaistamiseen

Kysymykset

- Vastaajia pyydettiin arvioimaan Makuaakkoset-diplomin hyödyllisyyttä strukturoidulla kyselylomakkeella asteikolla: Erittäin paljon hyötyä, jonkin verran hyötyä, vähän hyötyä, ei lainkaan hyötyä, en osaa sanoa. Arvioitavana oli 11 eri kohtaa.
- Avoimilla kysymyksillä vastaajilta tiedusteltiin näkemyksiä:
  - Onko diplomin hakuprosessissa muutostarpeita,
  - Miten diplomia on hyödynnetty päiväkodin/perhepäiväkodin ruokailuun liittyvässä positiivisessa viestinnässä,
  - Mitkä ovat vastaajien mielestä isoimmat haasteet tällä hetkellä päiväkotien/perhepäiväkotien ruokailussa

2. Arvioi, onko diplomista ollut mielestäsi hyötyä seuraavissa asioissa: *

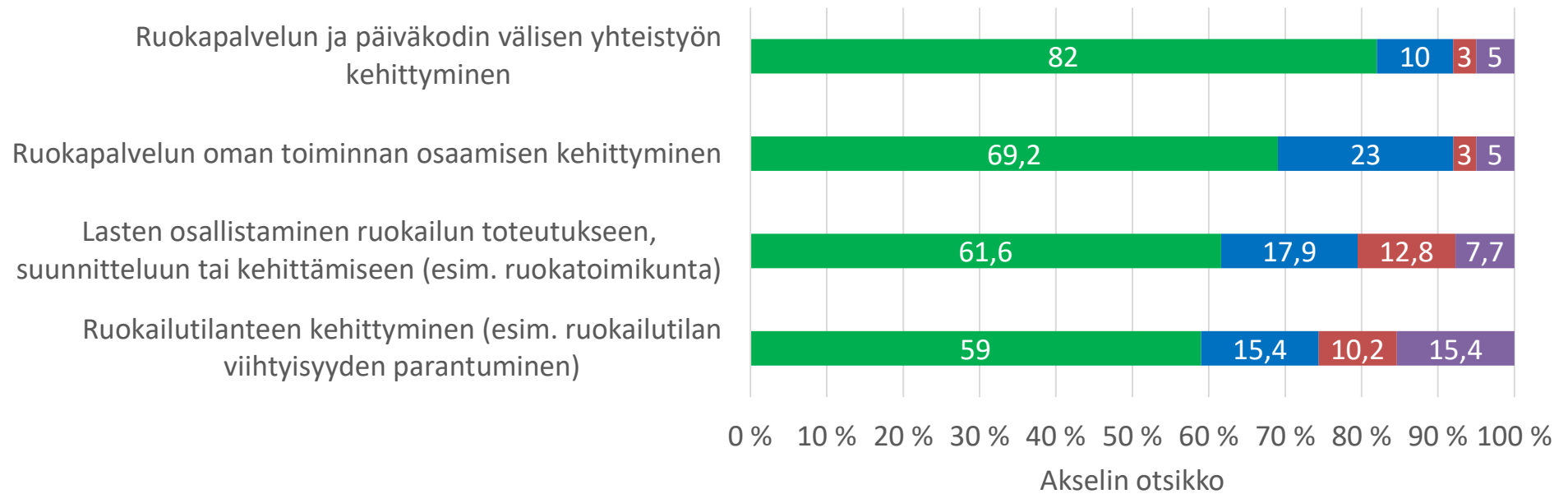
	Erittäin paljon hyötyä	Jonkin verran hyötyä	Vähän hyötyä	Ei lainkaan hyötyä	En osaa sanoa
Ruokapalvelun ja päiväkodin välisen yhteistyön kehittyminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ruokapalvelun ja oman toiminnan osaamisen kehittyminen	☐	☐	☐	☐	☐
Lasten osallistaminen ruokailun toteutukseen, suunnitteluun tai kehittämiseen (esim. ruokatoimikunta)	☐	☐	☐	☐	☐
Ruokailutilanteen kehittyminen (esim. ruokailutilan viihtyisyyden parantuminen)	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteistyön kehittyminen kotien kanssa ruokailuun liittyvissä asioissa	☐	☐	☐	☐	☐
Lasten hyvän ravitsemuksen edistäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tietoisuuden lisääntyminen päiväkodin/perhepäiväkodin ruokailun järjestämistä ohjaavista periaatteista (esim. ravitsemussuosituksat, kasvatustavoitteet)	☐	☐	☐	☐	☐
Ruoan valmistukseen liittyvän tietoisuuden lisääntyminen (esim. käytettävät raaka-aineet, kotimaisuusaste, ruoan valmistustapa)	☐	☐	☐	☐	☐
Ruokahävikin vähentäminen päiväkodissa/perhepäiväkodissa	☐	☐	☐	☐	☐
Päiväkotien ja perhepäiväkotien ruokailuun liittyvä positiivinen viestintä	☐	☐	☐	☐	☐
Päiväkodin/perhepäiväkodin ruokailun arvostuksen lisääntyminen	☐	☐	☐	☐	☐

Makuaakkoset diplomi-kyselyn tulokset

Makuaakkoset diplomin hyödyllisyyden arviointi
Kaikki vastaajat (n=39)

Kaikkien vastaajien (n=39) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

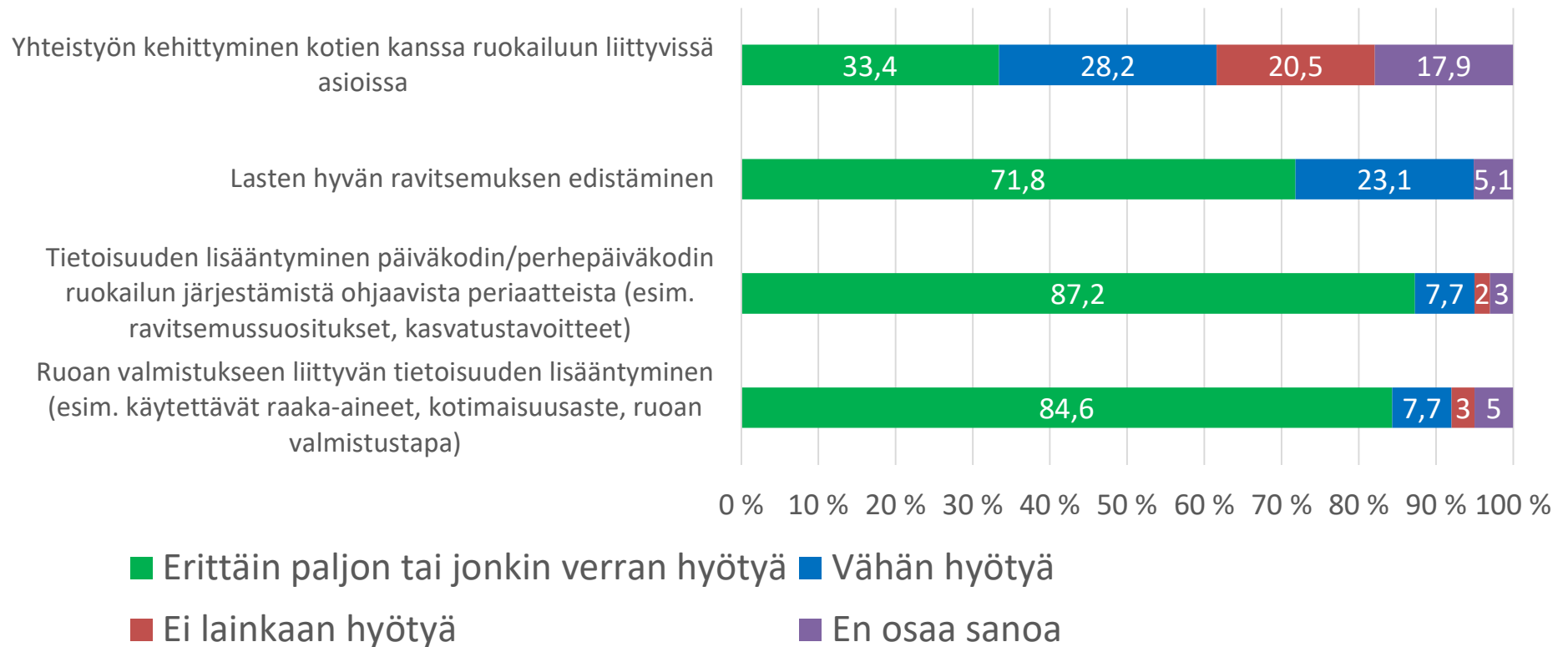
■ Erittäin paljon tai jonkin verran hyötyä

■ Vähän hyötyä

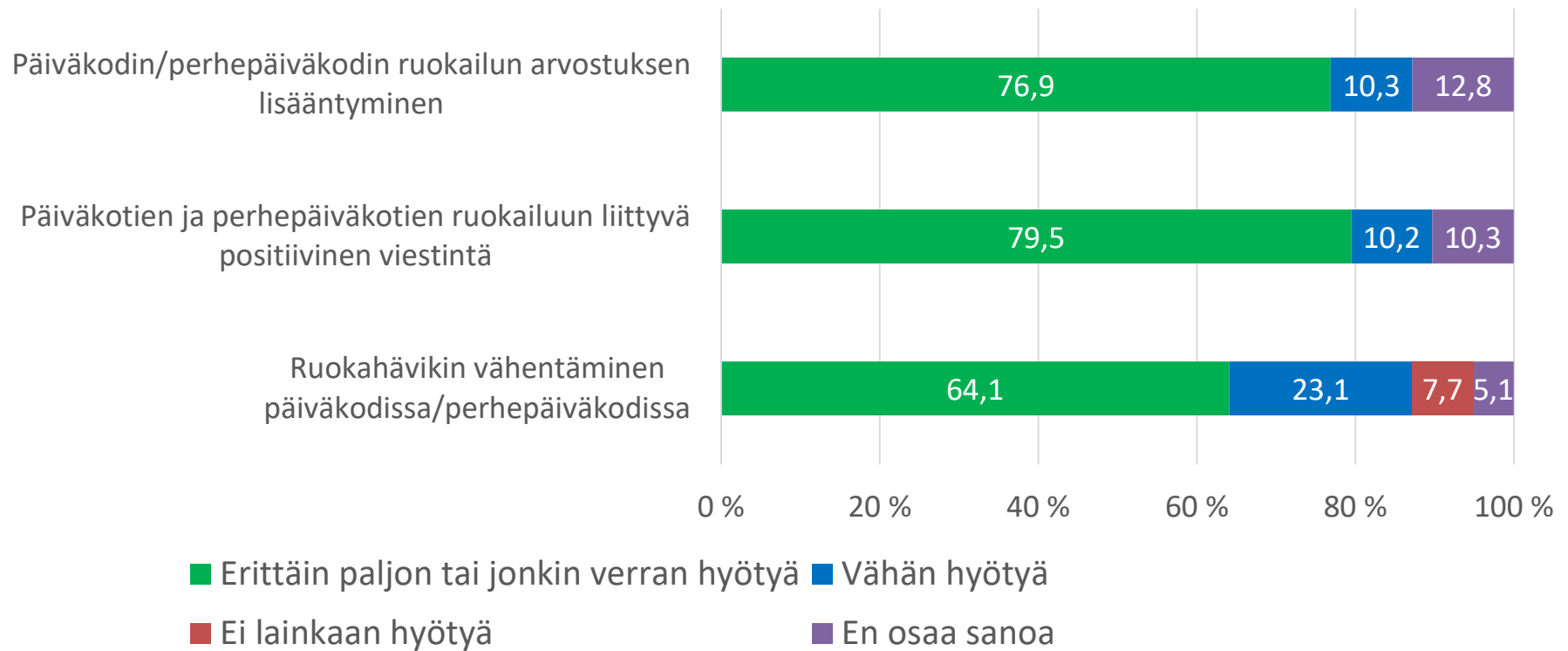
■ Ei lainkaan hyötyä

■ En osaa sanoa

Kaikkien vastaajien (n=39) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

Kaikkien vastaajien (n=39) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

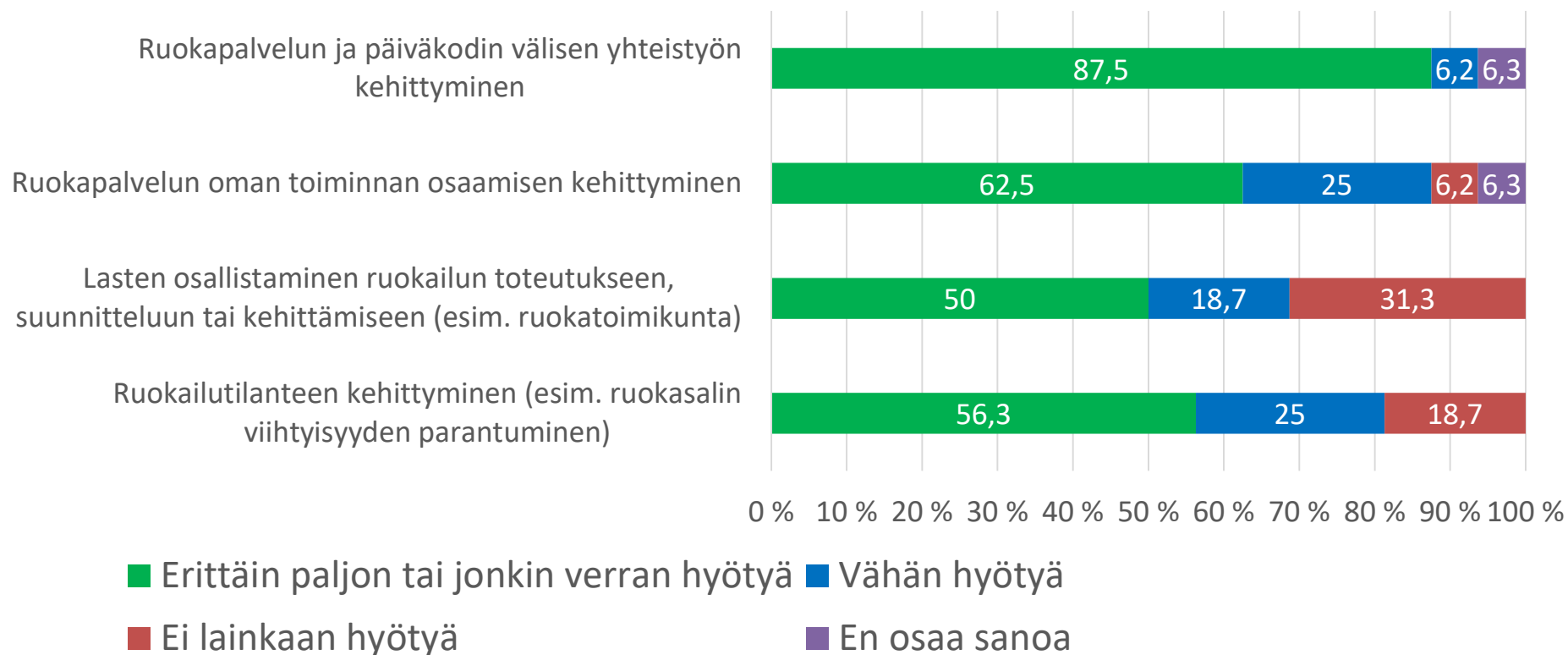

Makuaakkoset diplomi-kyselyn tulokset

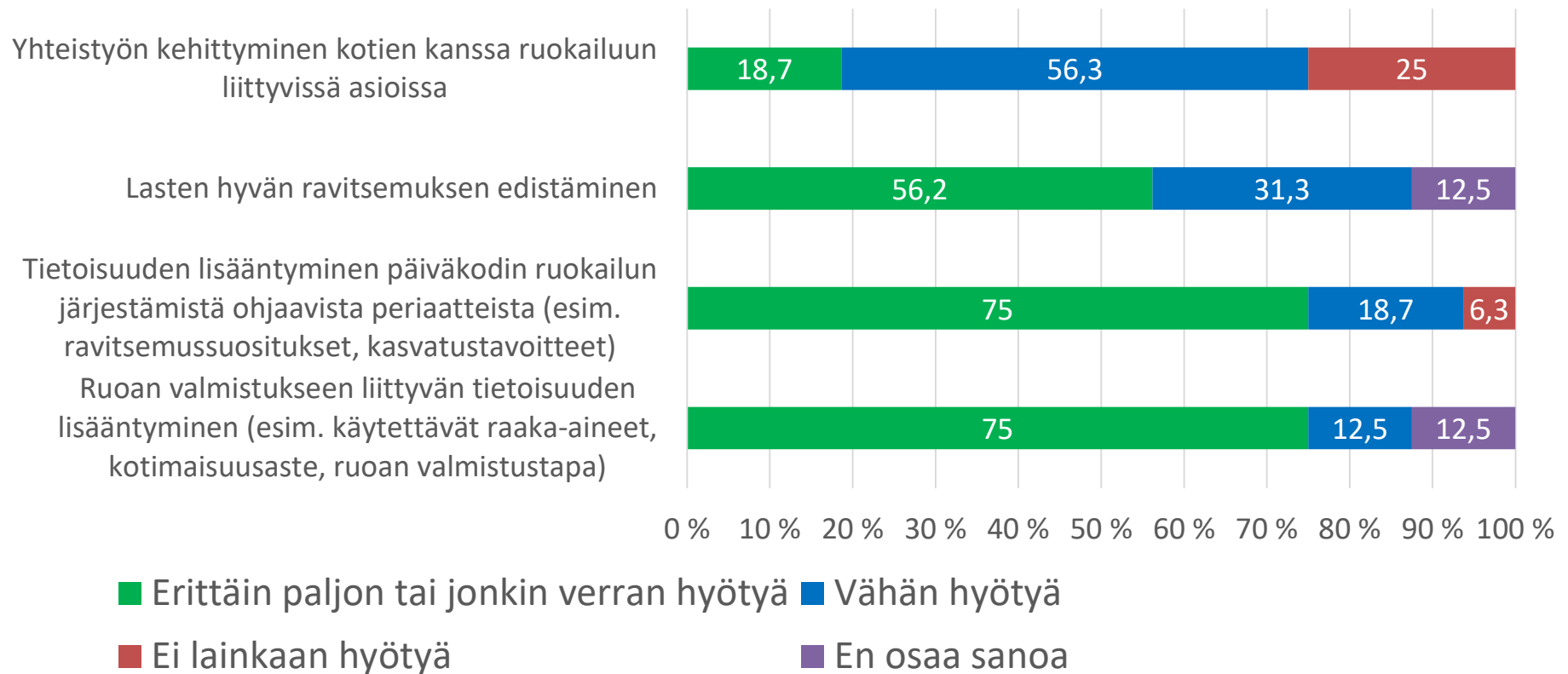
Makuaakkoset diplomin hyödyllisyyden arviointi
Päiväkodin henkilökunta (n=16)

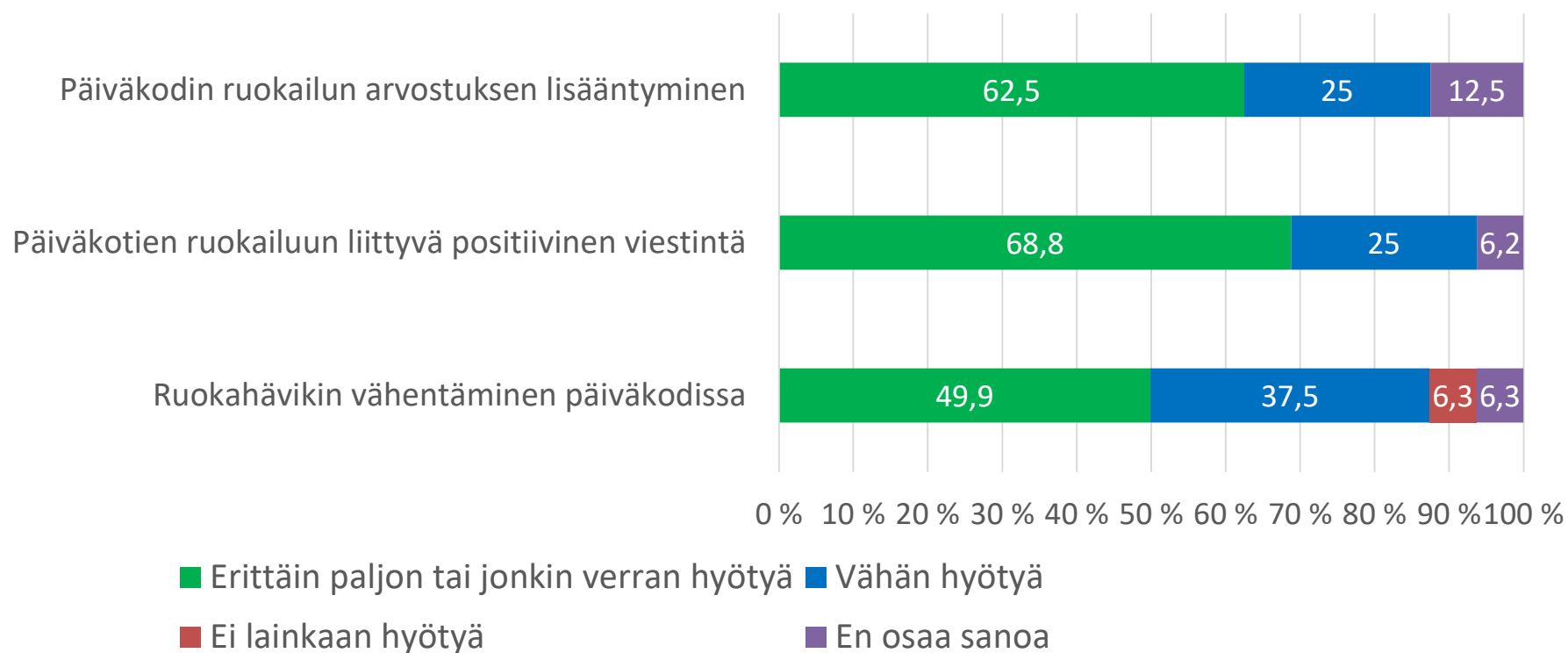
Päiväkodin henkilökunnan (n=16) arvio Makuuakkoset diplomin hyödyistä

Päiväkodin henkilökunnan (n=16) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

Päiväkodin henkilökunnan (n=16) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

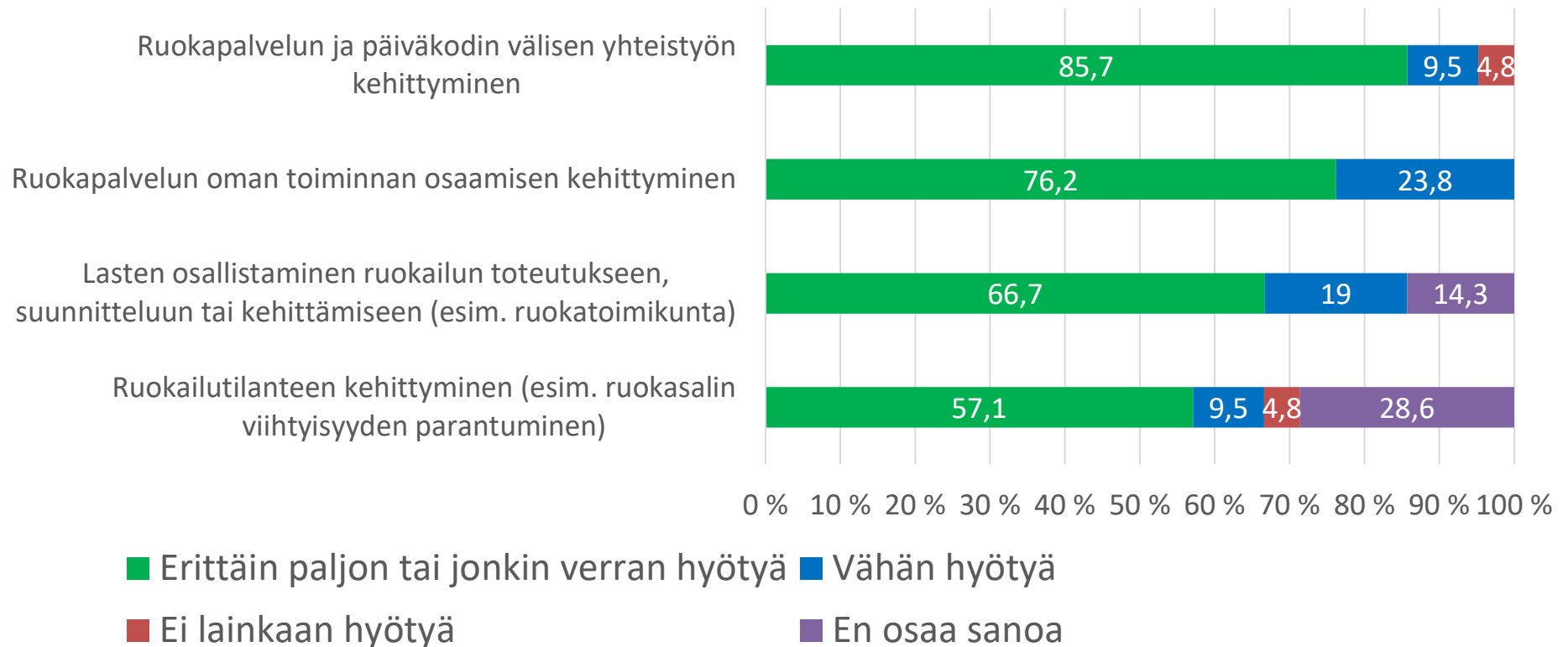

Makuaakkoset diplomi-kyselyn tulokset

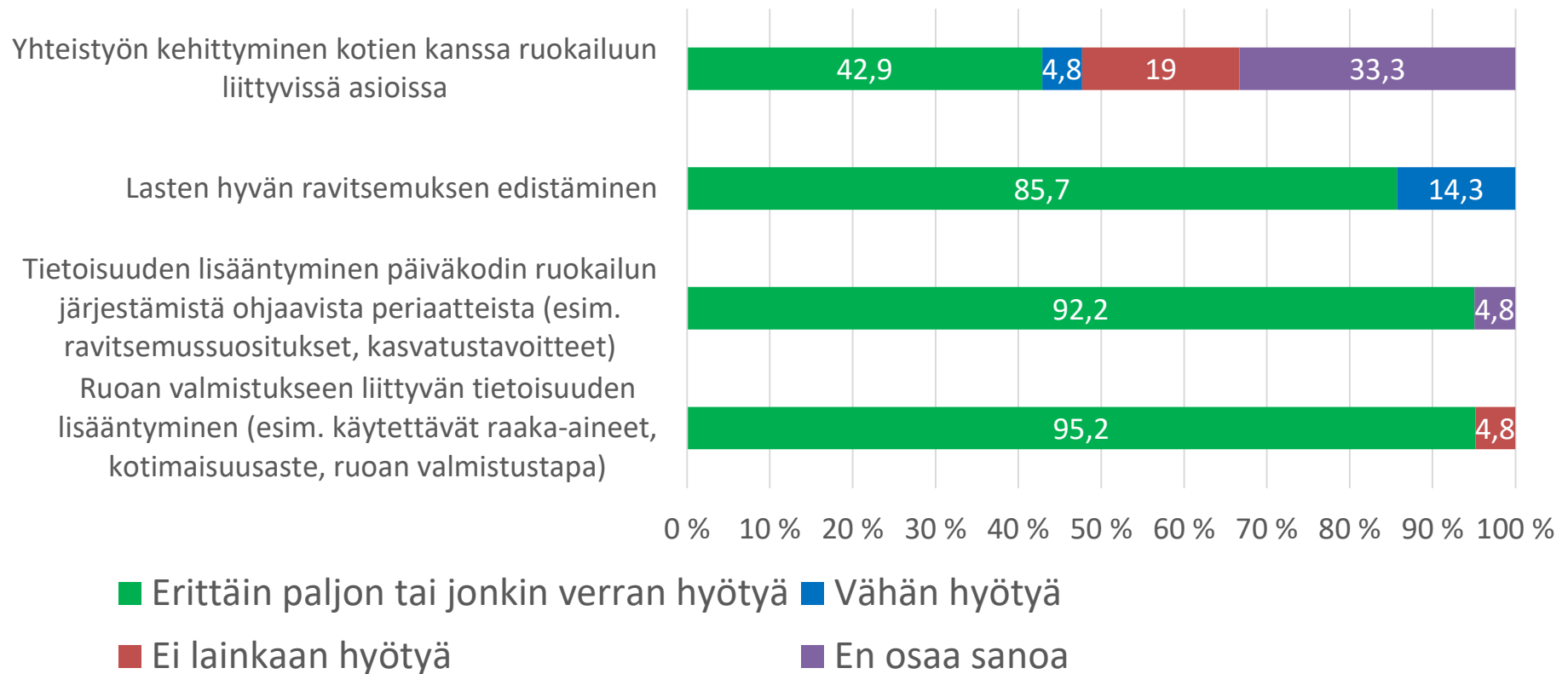
Makuaakkoset diplomin hyödyllisyyden arviointi
Ruokapalveluhenkilöstö (n=21)

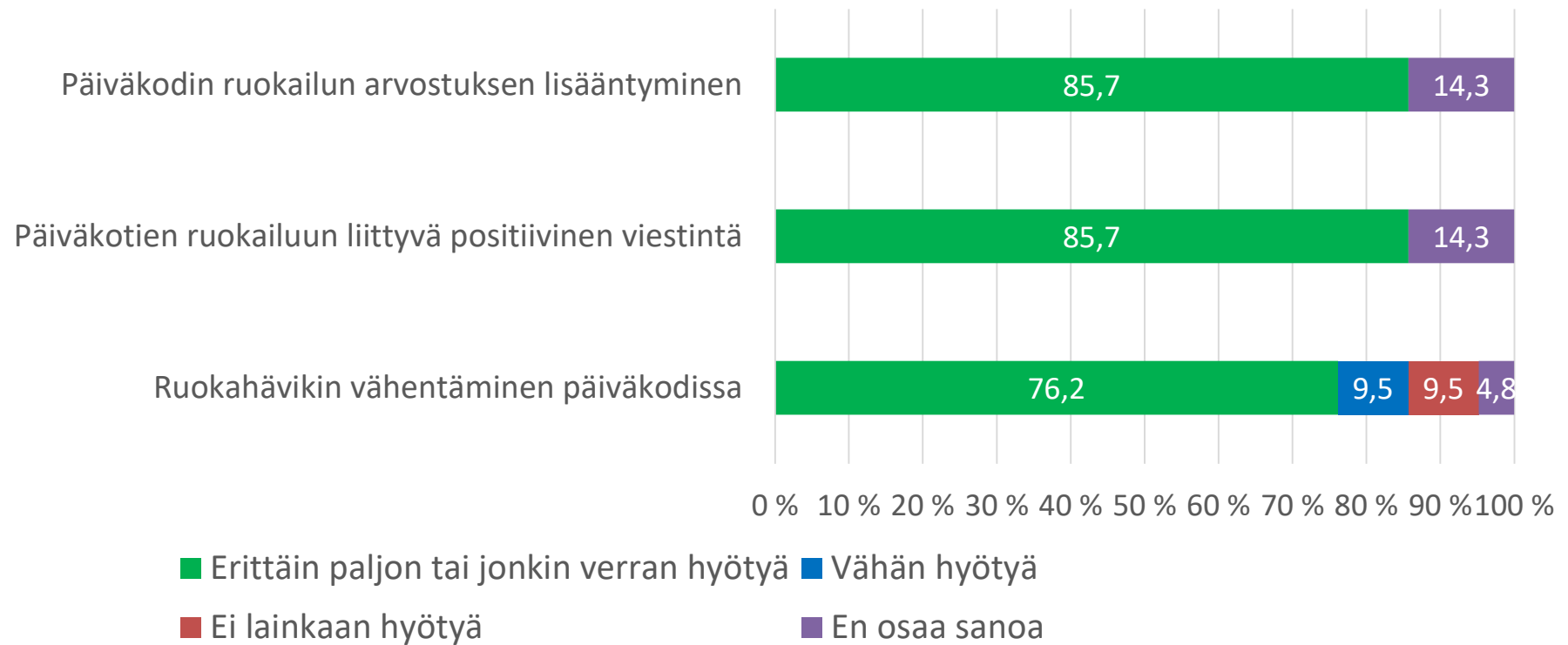
Ruokapalveluhenkilöstön (n=21) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

Ruokapalveluhenkilöstön (n=21) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

Ruokapalveluhenkilöstön (n=21) arvio Makuaakkoset diplomin hyödyistä

Makuaakkoset diplomi-kyselyn tulokset

Makuaakkoset diplomin hyödyllisyyden arviointi

Perhepäiväkotien henkilöstö (n=2)

HUOM! Pienen vastaajamäärän vuoksi kyselystä ei ole tehty eriteltyä tulososiota perhepäiväkotien osalta.

Makuaakkoset diplomi-kyselyn tulokset

Avoimet kysymykset

KOULURUOKADIPLOMI® | MAKUAAKKOSET-DIPLOMI®

Kysymys: Onko
diplomin
hakuprosessissa jotain,
mihin toivoisit
muutosta tai apua?

Vastauksia (n=14)

Kysymykseen diplomin hakuprosessista useat vastaajista kommentoivat, ettei heillä ole prosessiin muutostarpeita.

Muutamia kehitysehdotuksia nousi esille hakulomakkeeseen ja diplomin hakuprosessiin liittyen. Muun muassa diplomin uudelleen hakemisesta toivottiin selkeää kaaviota ja kysymyspatteriston tueksi onnistuneita case-esimerkkejä. Lisäksi Makuaakkoset-diplomin hakuun ehdotettiin lisättäväksi osio kotiin yhdessä vanhempien ja lasten täytettäväksi.

Kysymys: Miten olette
hyödyntäneet diploma-
päiväkotien/perhepäivä-
kotien ruokailuun
liittyvässä positiivisessa
viestinnässä?

Vastauksia (n= 21)

Diplomin hyödyntämisen keinoista päiväkotien ja perhepäiväkotien ruokailuun liittyvään positiiviseen viestintään tuli useita kommentteja (n=21). Yleistä oli diplomista viestiminen lasten vanhemmille. Diplomi sai myös mainintoja sen hyödyistä yhteistyön kehittämisessä.

Diplomin yhteinen juhlistaminen ja diplomikunniakirjan esillä pitäminen yhteisissä tiloissa nousivat esille vastauksista. Lisäksi Makuaakkoset-diplomin hakua ja diplomin saamista omaan päiväkotiin/perhepäiväkotiin pidetään tärkeänä. Diplomin saamisesta viestitään lasten huoltajien lisäksi myös muille sidosryhmille.

Diplomia hyödynnetty yhteistyössä

Diplomia juhlistettu yhdessä

Diplomi esillä yhteisissä tiloissa

Diplomia hyödynnetty viestittäessä ruokakasvatuksesta

**Diplomin
hyödyntäminen
positiivisessa
viestinnässä**

Diplomi esillä kunnan verkkosivuilla

Diplomista kerrottu lasten vanhemmille

Diplomi innoittanut Saperepäivien toteutukseen

Diplomia avattu päiväkodin sidosryhmille

Päiväkotiin tullut lounaalle kasvisruoka

Diplomi lisännyt päiväkodin sisäistä keskustelua ruokakasvatuksen tukena

KOULURUOKADIPLOMI® | MAKUAAKKOSET-DIPLOMI®

Kysymys: Mitkä ovat mielestäsi isoimmat haasteet päiväkotien/perhepäiväkotien ruokailussa tällä hetkellä?

Vastauksia (n= 25)

Isoimmat haasteet päiväkotien ja perhepäiväkotien ruokailussa tällä hetkellä-kysymys sai 25 vastaajaa kertomaan ajatuksistaan. Useita mainintoja tuli kiireeseen, henkilökuntapulaan ja ruokaan käytettävään rahaan liittyen. Lisäksi vastaajat kommentoivat haasteita lasten ja heidän vanhempien asenteita päiväkotien ruokaa kohtaan.

Päiväkotien ja koulujen sama ruokalista koettiin myös välillä haasteena, sillä makumaailma ja toiveet voivat olla hyvinkin erilaiset näissä ryhmissä. Ruokahävikki ja sen hyödyntäminen nousivat esille useissa vastauksissa. Hävikin vähentämistä tulisi vastaajien mielestä edelleen tehostaa. Nyt ruokaa päätyy aivan liian paljon ja aivan liian usein hävikkiin!

Makuaakkoset diplomi-kyselyn yhteenveto

KOULURUOKADIPLOMI® | MAKUAAKKOSET-DIPLOMI®

Yhteenveto

Kaikkien kyselyyn vastanneiden (n=39) mielestä **TOP 5 asiaa**, joihin Makuaakkoset-diplomista on ollut eniten hyötyä:

- 1) Tietoisuuden lisääntyminen päiväkodin/perhepäiväkodin ruokailun järjestämistä ohjaavista periaatteista (esim. ravitsemussuositukset, kasvatustavoitteet) (87 %)
- 2) Ruoan valmistukseen liittyvän tietoisuuden lisääntyminen (esim. käytettävät raaka-aineet, kotimaisuusaste, ruoan valmistustapa) (85 %)
- 3) Ruokapalvelun ja päiväkodin välisen yhteistyön kehittyminen (82%)
- 4) Päiväkotien ja perhepäiväkotien ruokailuun liittyvä positiivinen viestintä (80 %)
- 5) Päiväkodin/perhepäiväkodin ruokailun arvostuksen lisääntyminen (77 %)

Suluissa olevat luvut ovat *erittäin paljon tai jonkin verran hyötyä*- vastauksien yhteenlaskettu %

Kaikkien vastaajien (n=39) arvio Makuaakkoset-diplomin TOP 5 hyödyistä

Ruokapalvelujen henkilökunnan arviot

Ruokapalveluhenkilöstön (n=21) mielestä **TOP 2 asiaa**, joihin Makuaakkoset-diplomista on ollut eniten hyötyä:

- 1) Ruoan valmistukseen liittyvän tietoisuuden lisääntyminen (esim. raaka-aineet, kotimaisuusaste, ruoan valmistustapa) (95 %)
- 2) Tietoisuuden lisääntyminen päiväkodin ruokailun järjestämisestä ohjaavista periaatteista (esim. ravitsemussuositukset, kasvatustavoitteet) (92 %)

Suluissa olevat luvut ovat *erittäin paljon tai jonkin verran hyötyä*- vastauksien yhteenlaskettu %

Päiväkotien henkilökunnan arviot

Päiväkotien henkilökunnan (n=16) mielestä TOP 2 asiaa, joihin Makuaakkoset-diplomista on ollut eniten hyötyä:

- 1) Ruokapalvelun ja päiväkodin välisen yhteistyön kehittyminen (88 %)
- 2) Tietoisuuden lisääntyminen päiväkodin ruokailun järjestämistä ohjaavista periaatteista (esim. ravitsemussuositukset, kasvatustavoitteet) (75 %)
- 2) Ruoan valmistukseen liittyvän tietoisuuden lisääntyminen (esim. raaka-aineet, kotimaisuusaste, ruoan valmistustapa) (75 %)

Suluissa olevat luvut ovat *erittäin paljon tai jonkin verran* hyötyä-vastauksien yhteenlaskettu %

Diplomista saatavaa hyötyä voitaisiin vastaajien (n=39) mielestä vielä lisätä:

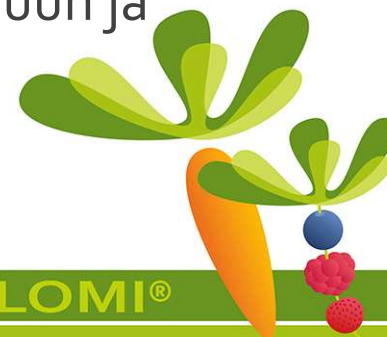
1) Yhteistyön kehittyminen kotien kanssa ruokailuun liittyvissä asioissa (33 %)

sekä

2) Ruokailutilanteen kehittyminen (esim. ruokasalin viihtyisyyden parantaminen) (59 %)

3) Lasten osallistaminen ruokailun toteutukseen, suunnitteluun ja kehittämiseen (62 %)

Suluissa olevat luvut ovat erittäin paljon tai jonkin verran hyötyä- vastauksien yhteenlaskettu %

Kommentteja Makuaakkoset-diplomista

”Diplomin hakua pidetään tärkeänä ja siitä viestitään myös esim. vanhemmille”

”Päiväkodin sisällä ainakin on lisännyt hyvää keskustelua muun ruokakasvatuksen tukena”

”Diplomin myötä viestitty, miten perhepäivähoitokodissa toteutetaan ruokakasvatusta ja millaisten arvojen mukaan.”

”Lapset ovat saaneet tutustua eri hedelmiin ja vihanneksiin sapere-päivinä”

”Kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö sujuu hyvin”

KOULURUOKADIPLOMI® | MAKUAAKKOSET-DIPLOMI®

Makuaakkoset-diplomia osataan hyödyntää

Yhteenvedona kyselyn tuloksista voidaan todeta, että diplomihakuprosessi koetaan pääsääntöisesti toimivaksi.

Kyselyn tuloksista käy ilmi, että Makuaakkoset-diplomia hyödynnetään tällä hetkellä monipuolisesti muun muassa oman toiminnan kehittämisen sekä yhteistyössä. Makuaakkoset-diplomi lisää kyselyyn vastanneiden mielestä tietoisuutta ruokailun järjestämisestä ohjaavista periaatteista sekä ruoanvalmistukseen liittyvistä asioista. Vastaajat kokivat diplomin myös tehostavan ruokapalveluiden ja päiväkodin henkilöstön välistä yhteistyötä.

Lisäksi diplomia hyödynnetään työkaluna useilla eri tavoilla ja eri kanavilla viestittäessä positiivisesti päiväkotien ja perhepäiväkotien ruokailuun liittyvistä asioista. Tämä antaa vahvistusta siihen, että lapsille tarjottavaan ruokailuun liittyvät asiat on tärkeää pitää jatkuvasti esillä, positiivisessa hengessä, ja Makuaakkoset-diplomilla on tärkeä rooli tässä.

Lisätietoja

Virpi Kemi
Projektikoordinaattori
Ammattikeittiöosaajat ry.
E-mail: virpi.kemi@amko.fi

Marjut Huhtala
Toiminnanjohtaja
Ammattikeittiöosaajat ry.
E-mail: marjut.huhtala@amko.fi

